

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Кафедра французької філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

професор Хмарський В.М.

« 31 » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична фонетика основної іноземної мови

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Факультет романо-германської філології

2020-2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Теоретична фонетика основної іноземної мови».

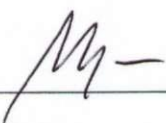
Розробник:

Млинчик А.В., к. філол. наук, доцент, доцент кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Марінашвілі М.Д.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Голова НМК

Телецька Т.В.

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Загальна кількість: кредитів – 3 годин –90 залікових модулів –1 змістових модулів –3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	
		<i>Семестр</i>	
		5-й	
		<i>Лекції</i>	
		12 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		8 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		70 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: <i>Іспит</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у теоретичному тлумаченні фактів фонетичної структури французької мови.

Завданнями дисципліни є осмислення фонетичної будови сучасної французької мови в світлі ідей школи Л.В. Щерби; викладення твердо встановлених фактів фонетичної структури французької мови порівняно з іншими мовами; роз'яснення основних понять дескриптивної фонетики, опис різних теорій фонем; класифікація і опис фонем французької мови, висвітлення різних питань, пов'язаних із складоподілом, чергуванням фонем і їх змінами в мовному потоці; вивчення ритміки французького речення і його різних інтонаційних моделей.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

б) спеціальних (СК):

СК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії французької мови.

СК04. Здатність аналізувати соціальні різновиди французької та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати французьку та англійську мови в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

ПР 07. Розуміти основні проблеми філології в цілому і романської філології зокрема та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Phonétique en tant que science, son et phonème, caractéristique générale du phonétisme français, particularités de prononciation

Тема 1. Phonétique en tant que matière linguistique: son objet et ses méthodes. La forme matérielle du son. Phonétique théorique. Ses liens avec les autres disciplines linguistiques et non linguistiques. Formation des sons. Aspect triple de l'étude des sons du langage (anatomique/physiologique, acoustique, linguistique). Méthodes phonétiques. Théorie du phonème .

Тема 2. Phonétisme du français (principes de classification). Voyelles et consonnes.. La transcription en tant qu'un moyen spécial pour la représentation écrite des sons du langage. Types de transcription. Orthoépie. Norme. Dialectes. Variantes de prononciation (régionales et sociales). Styles.

Змістовий модуль 2. Système vocalique et consonantique du français

Тема 3. Classification des voyelles. La dynamique des tendances contemporaines en voyelles et consonnes . Les traits particuliers et essentiels du vocalisme français. Tendances. Voyelles antérieures non labiales. Voyelles antérieures labiales. Voyelles postérieures. Voyelles nasales. Modifications positionnelles (quantitatives).

Тема 4. La classification des consonnes. Les traits particuliers et essentiels du consonantisme français. Consonnes occlusives sourdes et occlusives sonores. Consonnes constrictives bruits. Consonnes constrictives sonantes

Змістовий модуль 3. Syllabe, modifications des phonèmes dans la chaîne parlée, alternances et prosodie

Тема 5. Base articulatoire. Notion de syllabe. Définitions différentes de la syllabe. Constitution de la syllabe en français. Caractéristiques des syllabes françaises. Règles de syllabation. Phonétique combinatoire. Assimilation. Dissimilation. Accommodation. Dilation vocalique

Тема 6. Alternances phonétiques et historiques. Alternances phonétiques ou vivantes. Alternances historiques. Le son [ə] instable. La liaison et l'enchaînement. Accentuation du français. Groupe rythmique ou accentuel. Les accents. Accent final et accent secondaire. Accent d'insistance logique. Le groupe accentuel et le syntagme. Mélodie. L'intonation dans les propositions. Types de phrases affectives. Principes de l'orthographe française.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	6
Змістовий модуль 1. Théorie de la phonétique française				
Тема 1. Phonétique : son objet et ses méthodes Formation des sons Théorie du phonème	14	2	1	11
Тема 2. Phonème et ses variantes Principe de la transcription Orthoépie du français	16	2	1	13
Разом за змістовим модулем 1	30	4	2	24
Змістовий модуль 2. Système vocalique et consonantique du français				
Тема 3. Vocalisme	16	2	2	12
Тема 4. Consonantisme	16	2	2	12
Разом за змістовим модулем 2	32	4	2	24
Змістовий модуль 3. Syllabe, modifications des phonèmes dans la chaîne parlée, alternances et prosodie				
Тема 5. Syllabe. Modifications des phonèmes. Assimilation et accommodation. Dilation vocalique. Dissimilation .	14	2	1	11
Тема 6. Alternance des phonèmes. Syntagme. Mélodie de la phrase française.	14	2	1	11
Разом за змістовим модулем 3	28	4	2	22
Усього годин	90	12	8	70

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Phonétique en tant que matière linguistique. Organes phonateurs et physiologie des sons Phonème et ses variantes. Orthoépie du français : deux styles de prononciation. (Теми 1, 2)	2
2	Caractéristique générale. Voyelles antérieures. Voyelles postérieures. Voyelles nasales. Durée des voyelles (Тема 3)	2
3	Caractéristique générale. Consonnes occlusives (bruits et sonantes). Consonnes constrictives bruits. Consonnes constrictives sonantes (Тема 4)	2
4	Syllabe. Modifications des phonèmes. Accentuation du	2

	français. Syntagme. (Теми 5,6)	
	Разом	8

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1	Aspect triple de l'étude des sons du langage (anatomique/physiologique, acoustique, linguistique). Méthodes phonétiques. Théorie du phonème	11
2	Principe de la transcription. Norme. Dialectes. Variantes de prononciation (régionales et sociales). Styles.	13
3	Voyelles antérieures non labiales. Voyelles antérieures labiales. Voyelles postérieures. Voyelles nasales. Durée des voyelles.	12
4	La classification des consonnes.	12
5	Définitions différentes de la syllabe. Modifications des phonèmes. Phonétique combinatoire. La liaison et l'enchaînement.	11
6	Accentuation du français. Groupe rythmique ou accentuel. Les accents. Graphie et orthographe. Principes de l'orthographe française.	11
	Разом	70

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ навчальним планом не передбачені.

10. Методи навчання

Лекція, пояснення, бесіда, коментування, постановка й обговорення проблемних питань, ілюстрування навчального матеріалу, функціонально-прагматичне дослідження французької мови, самостійні завдання, виконання тренувальних вправ.

11. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей під час практичних занять, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, підсумковий контроль: усний іспит.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Phonétique : son objet et ses méthodes
2. Consonantisme : Caractéristique générale
3. Formation des sons
4. Théories de la syllabe
5. Organes phonateurs et physiologie des sons

6. Base articulaire
7. Théorie du phonème
8. Syntagme
9. Phonème et ses variantes
10. Accentuation du français
11. Principe de la transcription
12. Consonnes constrictives bruits
13. Orthoépique du français
14. Dissimilation
15. Vocalisme : Caractéristique générale
16. Mélodie de la phrase française
17. Voyelles antérieures non labiales
18. Principes de l'orthographe française
19. Voyelles antérieures labiales
20. Accent final et accent secondaire
21. Voyelles postérieures
22. Accent d'insistance logique
23. Voyelles nasales
24. Alternance des phonèmes (vivantes et historiques)
25. Durée des voyelles
26. Dilatation vocalique
27. Consonnes occlusives (bruits et sonantes)
28. Graphie et orthographe
29. Consonnes constrictives sonantes
30. Assimilation et accommodation
31. Structure syllabique de français
32. Modifications des phonèmes

13. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Відповідь під час іспиту теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль						Підсумковий контроль (іспит)	Фінальна оцінка
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100	100
100	100	100	100	100	100		

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми та підсумкового контролю.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного та підсумкового контролю в цілому.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

14. Методичне забезпечення

15. Рекомендована література

Основна

1. Андрієвська Е. М., Дем'яненко М. Я. Сучасна французька вимова. Теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2004. 225 с.
2. De Carvalho J.B., Nguyen N., Wauquier S. Comprendre la phonologie. Paris: P.U.F., 2010. 240 p.
3. Vaissière J. . La phonétique (Que sais-je?). Paris: P.U.F., 2015. 128 p.

Додаткова

1. Canault M. La phonétique articulatoire du français. Paris : De Boeck Superieur, 2017. 160 p.
2. Duchet J.-L. La phonologie (Que sais-je?). Paris: P.U.F., 1998. 127 p.

16. Електронні інформаційні ресурси

1. Queen's University at Kingston. URL:
<http://kwork3.cs.queensu.ca/474c/Cours/215.1996/chap2.html#00>
2. Queen's University at Kingston. URL:
<http://kwork3.cs.queensu.ca/474c/Cours/215.1996/chap3.html>